

VANHUSTEN ASUMISEN UUDET RATKAISUT JA ASUMISEN VARHAINEN TUKI -HANKE 2008-2010

Järjestöjen aluetyön työkokous Kuopio 20.2.2009

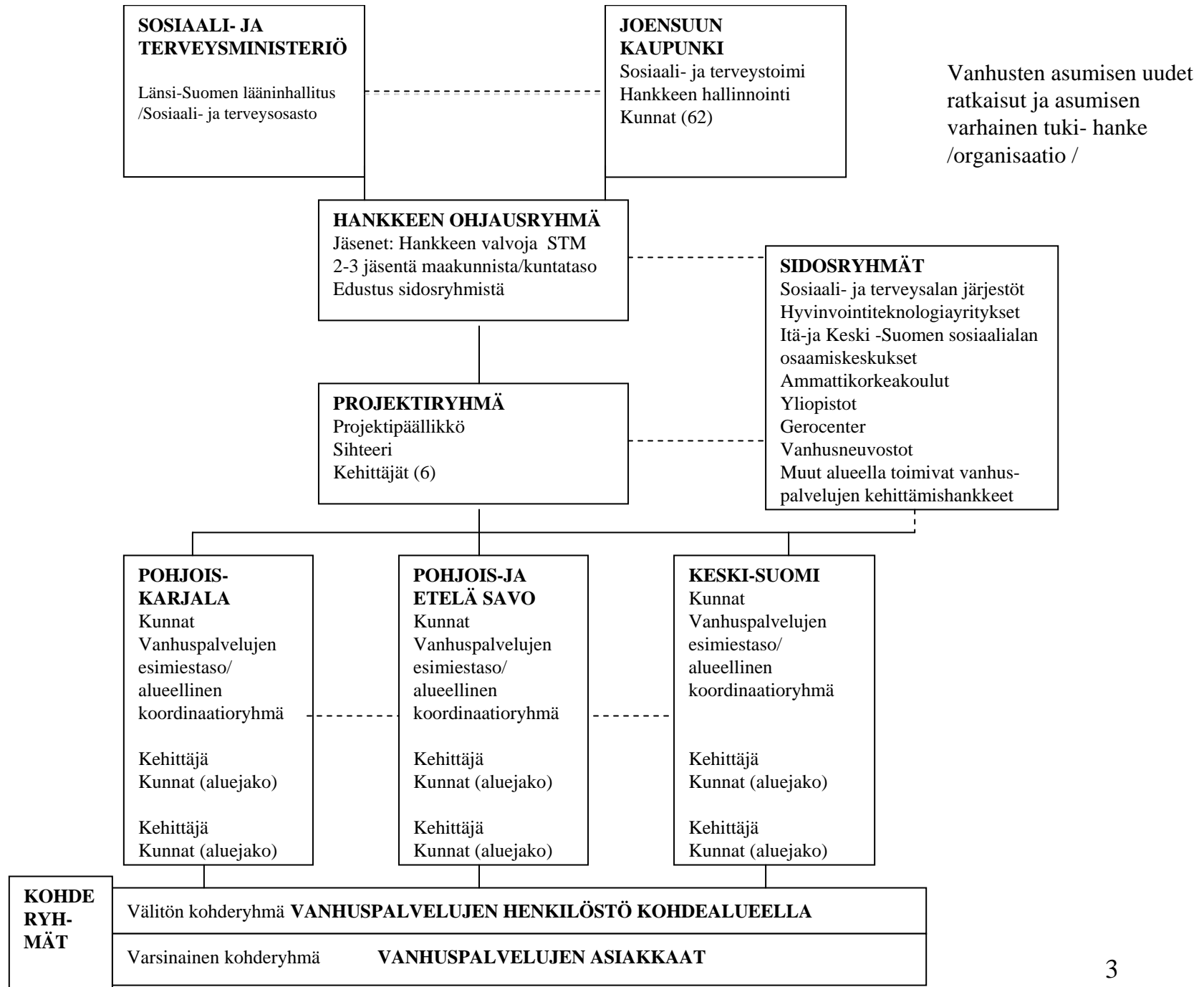
Hankkeessa mukana 62 kuntaa

- Pohjois-Karjala 14
- Pohjois-Savo 19
- Etelä-Savo 14
- Keski-Suomi 15

Hankkeen kokonaiskustannukset 948.000 €

- valtionavustus 711.000 € kuntien
omarahoitusosuus 237.000 €

Hanketta hallinnoi Joensuun kaupunki

Hanketiimi:

- Tuulikki Hassinen-Ali-Azzani, Terveystieteiden tohtori, Projektipäällikkö
- Heidi Aho, Hallintotieteiden maisteri, Kehittäjä Pohjois-Karjala
- Katja Koistinen, Hallintotieteiden maisteri, Kehittäjä Pohjois-Karjala
- Taina Heino, Yhteiskuntatieteiden maisteri, Kehittäjä Pohjois-Savo
- Anu Silvennoinen, Terveystieteiden maisteri, Kehittäjä Etelä-Savo
- Satu Marjakangas, Geronomi (AMK), Kehittäjä Keski-Suomi
- Sinikka Tyynelä, Sosionomi (AMK), Kehittäjä Keski-Suomi

- Nina Kejonen, Hankesihteeri
- Maija Piipponen, Toimistos sihteeri

Tavoitteet

Kehitystavoitteet (Ikäihmisten palvelujen laatusuositus, Kaste)

- Ikäihmisten laatusuositusten mukainen palvelutaso
 - 2012 mennessä laitoshoidon minimoitu: 75 vuotta täyttäneistä 3 prosenttia pitkäaikaisessa laitoshoidossa
 - laadukas palvelutoiminta määritelty
 - henkilöstöön ja johtamiseen liittyvät linjaukset
- Seurantaindikaattorit (Stakes)

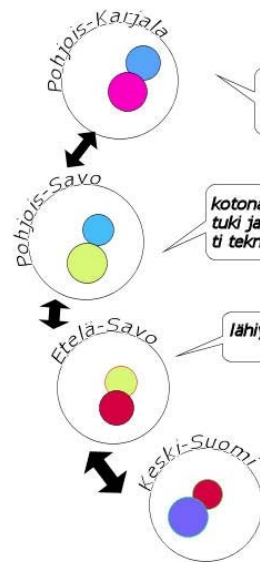
Välittömät tavoitteet (hyödyt kohderyhmille)

- Ikääntyneiden parantuneet kotona asumista mahdollistavat ja tukevat palvelut
- Ikääntyneiden palveluissa toimivan henkilöstön
 - lisääntynyt gerontologinen osaaminen
 - vahvistunut näyttöön perustuva toiminta (hyvät käytännöt ja toim.mallit)
- Kehittynyt vuorovaikutteinen ja moniammatillinen toimintakulttuuri

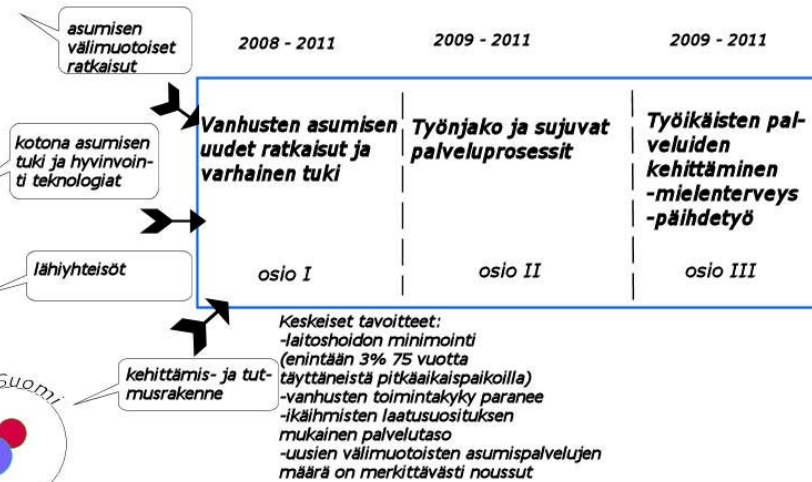
Alustava hankesuunnitelma 08/2008

Hankkeen Rakenne

Alueellinen toiminta
moniammatillisena
verkostoyhteistyönä

Toimivat sosiaali- ja terveystalvet Itä- ja Keski-Suomessa

Hankkeen tarkennettua suunnitelmaa varten palautetta
Kirjalliset koosteet Keski-Suomesta, Pieksämäeltä, Juvalta
Yhteenvedoa näistä:

- **Palvelurakenne ja järjestelmä**
 - avohoitopainotus, kuntouttavampi suunta
 - palveluprosessiajattelu: asiakaslähtöisyys
- **Rakentaminen ja tilojen järjestäminen**
 - lähivuosina rakennettavat vanhuspalvelujen uudet tilat
 - » rakentamisen asiantuntijoille senioriasumisen kriteerit
 - » asukkaiden tarpeet, muistisairaiden erityistarpeet
 - » 'oikeaa elämää ylläpitävät asumismuodot'
 - ryhmäasumista, yhteisöllisyyttä tukevat ratkaisut
 - » 'yhteinen olohuone' alueen vanhuksille, palvelutalon lähiympäristö (Jkylä, Vaajakoski)

- **Henkilöstö**
 - asenteiden muutosta:
 - ikäihmisen tarpeet lähtökohdaksi
 - ikäihmisten toimintakykyä tukeva, kuntouttava työote, sen ymmärtäminen
 - toimintamalli: em. työotteen käyttöönotto
 - henkilöstörakenne, muutokset, koulutus
 - koulutustarpeet pidemmällä tähtäyksellä, AMK yhteistyö
 - gerontologisen täydennyskoulutuksen koordinointi (alueellinen verkosto KS)
 - toimintakyvyn mittaristo ja sen yhdenmukaistaminen
 - 'hyvinvointityöntekijä'
 - henkilökunnan saatavuusongelmat
- **Toimintamallit**
 - Asiakaslähtöisen kotihoidon mallin kokeilu ja seuranta (Jkylä)
 - Muistiongelmaisten päiväkeskustoiminta, avohoitoa tukevat intervallijaksot, kotiutushoitaja (Äänekoski)

- Kotihoito
 - kunnan kotihoidon perustehtävän kirkastaminen / tukipalvelut/ eri toimijoiden roolit
 - järjestöt KASTE- ohjelmassa Kuopio 20.2.
 - kotona pärjäämisen tukeminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistäm.
 - varhainen mukaantulo (VAMU- Kuopio)
 - omaisten rooli
 - yhteistyö, omaiset resurssina, asiantuntijana
 - asennemuutosta myös omaisilla – omainen heti laitokseen!
 - omaisryhmät palvelutaloihin (KS)
 - omaishoidon ohjaajatoiminta, gerontolog.sos.työntekijä(Jämsä)
- Hyvinvointiteknologia ja sen mahdollisuudet
 - Kokeiluja ja apuvälineitä jo on käytössä
 - Koulutus-teemapäivä henkilöstölle (käyttökokemukset, vinkkejä)
 - Hyvinvointi TV/ ja sen käyttöönotto
 - yhteydenotto VIDERA

- Ikäihmiset mukaan kehittämiseen
 - vanhus- ja eläkeläisneuvostot ja yhteistyö
- Tutkimus
 - opiskelijat ja opinnäytetyöt – yhteydenottoja
 - Kuopion yliopisto tutkimushanke (organisaatio, suunnittelu, johtaminen- asiakkaat/henkilöstö)
- Tarkennettu hanke- ja työsuunnitelma
 - toimintojen aikataulu tälle vuodelle
 - hankkeen hallinnointi ja organisointi – selvitys ministeriöön
 - arviointisuunnitelma

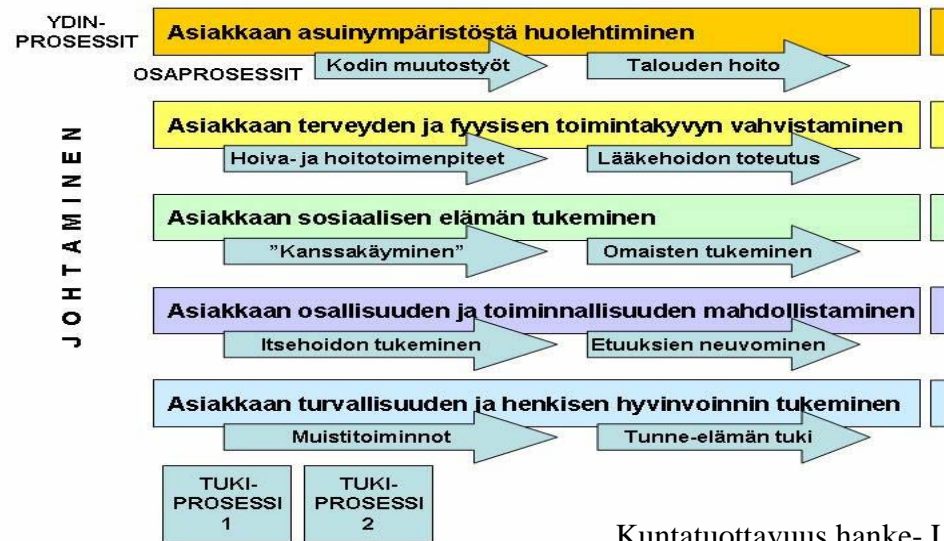
Hankkeen osa-alue: Palvelurakenne ja sen uudistaminen - asumisratkaisut keskeisenä alustavassa suunnitelmassa

Asian taustaksi esim.

Kuntatuottavuushanke- Lahden seudun loppuraportti

- mitä tekijöitä tulisi poistaa: mm. sektoreiden oman leirin suojele
- mitä tekijöitä tulisi supistaa: mm. hoivapainotteisuutta, sairauksien kautta lähestymistä
- mitä tekijöitä tulisi korostaa: mm. asiakasohjautuvuutta, viriketoimintaa, kirjaamisohjeistusta
- mitä uusia tekijöitä tulisi luoda: mm. uusia palvelumuotoja erityisesti päivätoimintaan, nettipalveluita, tietojärjestelmien yhtenäisyyttä: kolmas, julkinen, yksityinen sektori

- Prosessiperusteinen toimintatapa vanhustenhoidossa – viitteellinen esimerkki kuviossa: Kotihoidon ydinprosessit

Kuntatuottavuus hanke- Lahden seudun loppuraportti, FCG Oy

Hankkeen osa-alue: Kotihoidon varhainen tuki

Kotihoidon arki

- järjestöt kotihoidon arjen käytännöissä
- kehittämisen paikkoja
 - » asiakkaan mukaan ottaminen, ulkoilun lisääminen, ruokailu- ja nesteen juonti, lääkkeiden käyttö, iltakäyntien uudelleen järjestelyt, palveluohjaus, sektoreiden väliset tutustumiskäynnit ja avoin tiedonvaihto, tiedonsiirto – kirjaaminen ja koulutus, laiteinvestoinnit (Vanhusten hyvä kotona asuminen: kuinka uudistamme palvelujärjestelmää? Kuntatuottavuus- hanke, Lahden seudun raportti, FCG Efeko Oy)

Kartoituskäynti

- palvelujen yhteensovittaminen
- ikäihmisten omat voimavarat
- kunnallinen kotipalvelu
- kolmas sektori
- omaisten rooli
 - työnkuvien roolien epäselvyys, tiimien toimivuus

Hankkeen osa-alue. Henkilöstön osaamisen vahvistaminen

- Hyvien käytäntöjen levittäminen
 - järjestöjen osaaminen ja kehitettyjen mallien levittäminen
- Henkilöstön asenteet ja uuden työskentely- ja toimintatavan juurruttaminen
 - varhainen puuttuminen, toimintakykyä edistävä työote

- *Vaikeinta kehittämässä ei ole luominen, vaan tyhjentyminen vanhoista ja turvallisista kuvioista.*
- *Vaikeinta ei ole ajattelemisen, vaan se, että osaa olla ajattelematta vanhan mallin mukaan.*